

preminula 81letna Marija Frangež. V Spodnjih Pleteljah pa je skoro istočasno smrt rešila že polletnega trpljenja Terezijo Planinšek, blago mater dveh trapistov-patrov Stanislava ter Tomaža in drugih vrlih otrok. Preživela je 84 dolgih let, pa ji je Bog v hudi bolezni, ki je bila skoro sama molitev, dal še posebno obilo prilike za zaslužnje. Ob veličastnem pogrebu sta jo poleg domačega dušnega pastirja spremlila tudi sosedni g. župnik iz Gore ter nečak pokojne, p. Gabriel iz Maribora. Bog daj našemu narodu dosti takih mater, njej in vsem ostalim pa blažen pokoj!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Novo poročenih je bilo osem parov in dva para zlatoporočencev. Župečja vas se letos posebno odlikuje po številu porok: kar šest parov in ena zlata poroka. Vsem novoporočencem želimo obilo sreče in božjega blagoslova, zlatoporočencem daj Bog še doživeti biserne poroke. — Za predpustno nedeljo smo imeli igro, katera je izzvala obilo smeha. — Zal, da ni med fanti popolnega sporazuma in miru. Martin I. in II. in Janez in Jožef se včasih spopadejo med seboj. Posledica je ta, da je moral eden iskati pomoči v bolnišnici, kjer se mu bodo tudi živci pomirili.

Dr. Josip Leskovar 66letnik.

Dva para zlatoporočencev pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Sedita spredaj na sliki Jakob in Marija Peršuh iz Župečje vasi, stojita zadej Janez in Marija Kozoderc v Zg. Pleteljih.

Šmartno na Pohorju. Pred kratkem je umrla v Frajhamu 80 let stara dobra gospodinja in posestnica gospa Repnik Katarina, po dom. Donik, po dolgoletni mučni bolezni, sprevidena s sv. zakramenti. Zapustila je moža, s katerim je bila 51 let poročena, ter osem odraslih otrok. V hišo je zahajal »Slovenski gospodar«, kateremu je bila zvesta do smrti. — Dne 3. marca se je v naglici razširila vest, da je umrla, zadeta od možganske kapi, v 52. letu gospa Rafolt Liza, posestnica v Frajhamu, vdova po bivšem dolgoletnem županu občine Frajham Rafolt Martinu. Zapušča tri otroke in lepo posestvo. Pokojna je bila dobra gospodinja in krščanska mati; rada je postregla z največjo prijaznostjo vsakemu, ki je prišel v njeno hišo. V njen dom je redno zahajal naš

»Slovenski gospodar«, katerega je marljivo čitala. Ob odprtem grobu ji je zapel tukajšnji pevski zbor pod vodstvom g. organista Hanca v slovo »Na grobe«. Ker je bila rajna Marijina družbenka, so se tudi članice te družbe pogreba korporativno udeležile. Rajni Katarini in Lizi naj sveti večna luč! Žalujemo preostalim naše sožalje! Na sedmini pokojne Rafolt Lize se je nabralo za dijaško semenišče v Mariboru Din 48.75.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Minuli teden so pokopali pri Veliki Nedelji tamošnjega župnika in dekana g. Friderika Horvata. Blagopokojnik je veliko let pastiral v tej župniji in delal duhovne dobrote. Sejal je seme božje besede ter bil vsem pravi duhovni oče, prijatelj in svetovalec; bil je tudi ustanovitelj naše pošiljnice. V poslovljni pridigi je rekel: »Kadar boste zvedeli, da sem umrl, molite zame!« Stori mo to, da izpolnimo željo pokojnika! — Neusmiljeno kosi zadnje čase smrt med duhovniki. Skoro vsaki mesec prinese časopisje vest o smrti kakega duhovnika, a naraščaja je tako malo. Mladina, dijaki, ki čutite v sebi sposobnost za duhovniški poklic, kaj še oklevate! Danes je čisto gotovo, da so duhovniki preza-posleni. Tam, kjer bi morali biti trije, je danes eden. Pri vseh drugih poklicih je vsega preveč in jih čaka na službo kar na stotine. Torej fantje, ne bodite malodušni! Čim več bo duhovnikov, tem večje bo število dobrih katoličanov! — V zadnjih časopisih smo čitali, kako se po raznih srezih imenujejo kandidati za volitve v narodno skupščino. Ne vem, a jih imenujejo drugi, ali se imenujejo kar sami. Vemo samo

Mariborski bogoslovec Štefan Vošnjak je umrl v Grižah pri Celju.

Milijardna zguba vsled obrabe.

Ogromne so zgube, katere utrpí človeštvo radi obrabe. Predstavljajmo si samo težo usnja, katerega pušča človeštvo zmlatega v prah po mestnih ulicah. Število ljudi, ki nosijo kakoršnekoli obuvalo, lahko cenimo na 800 milijonov. Ako računamo nizko, obrabi vsak na leto pol kg podplatov. Po tračnicah na železniških progah na celem svetu se obrabi letno 250.000 ton železa. V to svoto je vračunana samo obraba na tračnicah brez koles. Največjo obrabo beležijo avtomobili. Celo obraba kovanega denarja je prav znatna in jo cenijo letno na 1 tono zlata in 85 ton

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Med pivce, pevce ter veseljake po vinskih hramih je udarila strašna vest: Povsem nova bolezen se je pojavila po vinogradih in grozi s popolnim uničenjem trte!

V Mislavčevem vinogradu v Kapelah so se prikazale med zdravimi trtami rjave lise in te so se širile z neugnano silo po celem vinogradu do usahnenja. Možakarji, ki so umeli trtorejo, so trdili, da bi naj bil prinesel novo bolezen v Kapele vojak, kateri je služil pri brzojavnem bataljonu nekje blizu Dunaja.

Zopet drugi so znali povedati, da se je pojavila nova bolezen v vinogradih v Mariji Gorici pri Sv. Ani, srez Klanjec na Hrvaškem. Graščina je dobila trte iz Francije, ta iz Amerike. Pospešuje pa novo bolezen »strupena rosa« in ta rosa je prenesla trtno kužo preko Sotle na Štajersko.

Vinarski strokovnjaki so skušali tarnajočim in neukim ljudem dopovedati, da gre pri pojavu nove

11

trtne bolezni za drobne žuželke, katerim je pravo ime »trtne uši«.

Naj je šlo za uš ali strupeno roso, ljudje so videli na lastne oči, kako se prikazujejo po doslej najlepših vinogradih rjave lise, katerih ni mogoče zaustaviti. Vinograd z žigom rjavih lis je zapisan poginu! To je že vsak priprosti človek sam opazoval, kako se novi smrtni sovražnik trte z vso neugnano naglico razširja od vinograda do vinograda, od enega vinskega griča do drugega in brzi celo iz kraja v kraj.

Kaj je bila vest o kužnem poginu rakov v primeri z neizprosno morilko trte! Vse po spodnjih krajih je govorilo o groznem udaru na vinograde, ki bo streznil v par letih vse pijance in jih prisilil k vodi.

Trezni, verni ter resni ljudje so bili prepričanja, da je propad vinogradov očitna kazen božja za grehe pijancev, kar so tudi trdili duhovniki v svojih pridigah. Utrjevala se je tudi vera, če gre za božjo kazen, je tudi obnova izključena!

Zgodovina nam bogznaj kolikokrat beleži, kako pojavi kužnih bolezni niso vrnil vseh ljudi na pravo ter resno pot. Nikakor ne! Lahkomiselnost in lahkoživost sta se v slučajih kuže potrojili. Toliko in toliko

to, da jih je vedno več, že celo nad 7000 po številu!

Sv. Kunigunda na Pohorju. Dne 13. februarja se je raznesla po župniji žalostna vest, da je nenadoma umrl, zadet od srčne kapi, daleč na okrog znani in priljubljeni mož, prevžnikar Alojz Mernik, po domače Mah. Bil je mož lepega značaja. V njegovo hišo je prihajal vedno »Slovenski gospodar«. Ceravno je bil že dve leti bolan, je vendar rad prihajal k mizi Gospodovi. Bil je dolgo let župan občine Padški vrh. Tudi je bil cenilni mož in načelnik tukajšnje Hranilnice in posojilnice, katero je prav skrbno vodil. Bil je tudi večkrat načelnik krajevnega šolskega odbora pri Sv. Kunigundi. Kako je bil rajni priljubljen, je živo pokazala obilna udeležba pri njegovem pogrebu. Na pokopališču se je z lepimi in pomenljivimi besedami poslovil od njega naš gospod župnik. Počivaj v miru, dragi krščanski mož, ženi in sorodnikom naše iskreno sožalje! — Tudi ženi smo se. Dne 27. svečana je stopil v zakonski stan mladenič Anton Mernik, po domače Ramšakov, s svojo zaročenko Emo Korošec, hčerko tukajšnje gostilničarke. Želimo jima obilo sreče in božjega blagoslova!

Sv. Kunigunda na Pohorju. Pustni čas je ratalil za eno leto v morje večnosti. Dolg je bil, ali prehitro je še minil, vsaj zavoljo tega, ker dokler še pustu ni odklenalo, se še tudi ostra zima ni tako hudo pojavila. V februarju smo imeli res toplejše dni, a zdaj, ko smo se že nadejali, da bomo kmalu orali in kopali naše vinograde in njive, smo dobili snega do zvrhane mere. Poglejmo naš predpust z druge strani. Ni preveč bogat na gostijah; toliko jih je pa že bilo, da ni volk tulil skozi vas. Junakov 7. sv. zakramenta smo imeli štiri. Najprvo sta si obljubila zakonsko zvestobo v domači farni cerkvi Anton Vetrli, ki je peljal svojo nevesto Marijo Podgrašek na svoj dom. Podal je roko pred oltarjem svoji Veroniki Jurij Hohler ter s tem zagotovil, da bo njen soprog. Tudi Ramšakov Tonček si je domislil, da bo potreboval gospodinjstvo ter popeljal Likuževo Emico pred poročni oltar. In še eden je, ki se je tudi naveličal sam živeti ter si je polskal svojo družico tam daleč izven naše župnije in sicer v prijaznem Špitaliču. Bil je to Simon Ravnjak, drvar, njegova nevesta pa je Zorko-

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobi, nespau, srčnih nadlogah, tesnobi v prsih, poživi: naravna »Franz Josefova« grenčica trajni obtok krvi v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za boleznimi prebavil izjavljajo, da se »Franz Josefova« voda pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastrupljenju želodčnega črevesnega kanala, obnese kot prav izborni odvajalni sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

va Tončka. Vsem novoporočencem obilo sreče in božjega blagoslova!

Sejanci pri Sv. Tomažu. Umrl je dne 5. marca vrl Marijin družbenik Joško Gašparič, sin posestnika Jožefa Gašpariča na Sejanci, in sicer v 21. letu svoje starosti. Kot 3 in pol leta starega otročka ga je zapustila vsled smrti ljubezniva mati, ki je pravzaprav nikdar ni poznal. Po dovršeni ljudski šoli se je na svojo lastno željo podal v salezijanski zavod v Verzež, da se posveti duhovskemu stanu. Toda ta želja se mu ni izpolnila. Lotila se ga je kruta, neozdravljiva bolezen, ki nam ga je ugrabila. Počivaj v miru, dragi Joško, žalujočemu očetu, bratom in sestram naše iskreno sožalje!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Dne 9. t. m. je bil v tukajšnji župniji pokopan Franc Štuhec iz Logarovec, oče 7 otrok. Bil je poštenjak in dober kmetovalec, daleč znan kot odličan konjerec, ki se je udeleževal vseh konjskih tekmovalj v ljutomerskem okraju. Bil je 27 let občinski predstojnik bivše občine Logarovec, 45 let občinski odbornik, odbornik in funkcionar srezkih društvenih korporacij, kakor: okrajne posojilnice v Ljutomeru, zadruga za rejo žrebet, zadruga za rejo dirkačev, kmetijske zadruga v Križevcih, kola jahačev in vozača v Ljutomeru itd. Mož katoliškega prepričanja je bil naročnik katoliških listov. Umrl je v visoki starosti 85 let, pokrepčan s sveto-tajstvi. V njemu tako ljubem listu »Slovenskem gospodarju« mu želimo večni mir ter pokoj!

Svetinje. Zapustil nas je priljubljeni sosed in posestnik Ludvik Slavinec iz Mihalovec. Bil je mož kremen tega značaja in skrben gospodar, o čemer priča njegovo lepo urejeno posestvo. Naj počiva v miru. — Predpust je

bil dolg, porok pa le malo. Tudi znamenje časa.

Sv. Andraž v Slov. goricah. V petek dne 8. marca je oznanil farni zvon smrt Franca Suhača iz Slavine. Pokojni je bil dober mož, prijatelj »Slovenskega gospodarja« in se ni nikdar sramoval svojega katoliškega prepričanja. Kot vrlega člana Apostolstva mož smo ga v nedeljo dne 10. marca z društveno zastavo spremljali na dolgem sprevodu k grobu, ob katerem se je od pokojnika v imenu Apostolstva poslovil njegov dušni pastir. Počivaj v miru!

Sv. Jernej pri Ločah. V petek dne 1. marca je umrl na Ličenci blivši posestnik Jurij Jug. Rajni se je rodil leta 1856 in se je udeležil leta 1878 okupacije Bosne in Hercegovine. Počivaj v miru! Preostalim naše sožalje!

Gornja Savinjska dolina. Neki ljubljanski list je v eni zadnjih številčk pisal o razmerah lesnega delavstva v Savinjski dolini. Niso rožnate, marveč slabe. Saj se tudi gospodarjem vsled hude krize godi slabo. Obsojamo vsako izkoriščevanje delavstva ter smo na stališču, da se mora delavec za pošteno delo tudi pošteno plačati. Pri nas so po večini male žage z enim listom; v žagi dela po en žagar dnevno koliko ur hoče, plača se mu od kubi-ka ali komada. Pri nekaterih je tako urejeno, da stanuje žagar s svojo družino v gospodarjevem stanovanju; ima na razpolago drva, gospodar mu brezplačno sadi v svojo zemljo krompir itd.; včasih tudi kravo prehrani ob gospodarjevi krmi. To vse je treba upoštevati, ako se govori o plači žagarjev in lesnih delavcev. Ni pravilno, ako se odnošaji med delavci in gospodarji postrajajo in zastupljajo od ljudi, ki so poklicani, da delajo mir in sporazum. Odločno smo za to, da vladajo dobri odnošaji med delodajalci in delojemalci.

Ponižka ob južni žel. Nekaj novic imamo tudi mi sporočiti svetu. Letos smo pokopali že 11 mrličev, novorojencev pa imamo komaj 9. Pa upamo, da bomo to izgubo v kratkem popravili. Zakonski jarem si je nadelo v predpustnem času 6 parov. Najmlajši ženin je imel 21, najstarejši 43 let; najmlajša nevesta 20, najstarejša 36 let. Da bi le bili vsi srečni! Naj-slovesnejše se je izvršila poroka žandarmerijskega podnadrednika. Antona Vrečko in pos-

ljudi je ob takih groznih prilikah zgubilo pamet in so se povsem udali pijančevanju, nečistovanju in tolovajstvu.

Isti žalostni pojav je buknil na dan, ko se je vsakdo uveril, da vinograde nekaj izpodjeda, suši in bo tolikanj priljubljena ter opevana vinska kaplja usahnila. In baš zavest o uničenju vinogradništva je tirala bolj lahkomišelnost v nekaj obup. Edina tolažba v takem obupnem položaju je bila: Pijmo, zopet pijmo, dokler je še kaj, saj ga ne bomo kmalu nikdar več!

Pričelo je popivanje ter veseljačenje, kakor bi se morala posušiti ter zginiti po grlih zadnja kaplja rujnega vinca, na katerega bodo ostali samo še spomini!

Nad vse potratno lahkomišelnost med priprostim narodom je nekoliko zajezilo poročilo, da se je začela brigati ter zanimati za od kužne bolezni napadene vinograde oblast. Pojavili so se po posameznih vinorodnih župnijah ob nedeljah po službi božji vinarski strokovnjaki. S predavanji so skušali vinogradnikom dopovedati in dokazati, da gre pri novi bolezni za trtno uš, katero so zanesli iz Amerike na Francosko in od tam je priromala k nam. Proti temu neizpros-nemu škodljivcu bo treba začeti borbo po francoskem

načinu. Francozi so iztrebili škodljivko z ogljikovim žveplecem. To je smrdljiva strupena tekočina, ki naglo izhlapeva in je za vse žuželke smrtonosna v tekočem in v plinastem stanju kot vdihalni strup.

Poslušalci takihle predavanj si prvič niso mogli misliti, da bi drobna in malodane nevidna živalca bila v stanu resno ogroziti njihove vinograde, in drugič niso verovali v uspeh uporabe ogljikovega žvepleca. Pretežna večina je bila za ljudsko razlago nove bolezni in po tej jo širi ter raznaša »strupena rosa«. Kar pa pade na vinograd kar iz neba, napram taki kugi je vsako protisredstvo zaman!

Pri tolikanj razdvojenem razpoloženju med navadnimi vinogradniki ni bilo niti misliti, da se bo sploh kateri lotil sam ter prostovoljno pokončevanja novega škodljivca. Predavatelji so poročali na mero-dajna mesta, da bo morala oblast vinogradnikom vsiliti obrambna sredstva, sicer se bo uš tako razpasla, da ji ne bo nikdo več kos.

Strokovnjaki so nasvetovali graški deželni vladi, naj da na mestih, kjer se pojavi mrčes, vbrizgavati strupen ogljikov žveplec, s katerim so si priborili v Franciji popolne uspehe.

srebra. Zguba vsled obrabe sega v težke milijarde na leto.

Kateri narod piše največ pisem?

Temu vprašanju je sledil odgovor pred 10 leti s statistiko svetovnega poštnega društva. Tedaj so bili Angleži s 3350 milijoni pisem na leto na prvem mestu. Za Anglijo je prišla Nemčija s 1861 milijoni. Najnovejša pisemska statistika je iz leta 1934. Tudi po tej piše Anglež na leto največ pisem. Na Angleškem pride na leto na vsako osebo 78 pisem. V Zedinjenih državah 67, v Švici 59,7, v Nemčiji 55,9, na Danskem 41,6, v Avstriji 38,2, na Holandskem 31,1, v Bel-